

Ak pata / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 26 января, 2025

Ak pata / satiriki hekaýa AK PATA

Oglum Oramada ýaňy zawodyň konweýerinden çykan, lap edip aýtsaň, heniz sowap ýetişmedik, dogrusyny aýtsak, spidometri heniz nol-nolda duran, gyl gyrylmadyk, reňkiniň ysy müşk kokup duran, aý, diýseň täp-täze, iliň ýetip bilmeýän ulagy, zamanamyzyň düldüli, «GAZ-24» kysymly, göze ýakymly oraýany reňkli, gözüne söweýin, gitgir, içinde çay süzüp oturmaly rahat «Wolga» duýen awtomobil alyp berdim. Bu sowgat meniň ogluma bolan atalyk borjumyň ikinji punktuna degişledi. Birinji punktuny bolsa men bireýýäm amala aşyrypdym, abraýly okuň jaýyndan gyzyl diplom alyp beripdim.

– Kaka, indi üçünji punkty berjaý etmelisiň?! – diýip, Oramat degişmä salyp ýaňzytdy.

– Şu çetremeden galan köne töňňäň jany sag bolsa üçünji punkty günübirlin nagt ederin, oglum – diýip, gyz gözlegine çykdyň. Onuňam sähetli günü bar ekeni. Oramady ýazgytlısyna duşurdym.

– Kaka, indi ýene birje punktjuk galdy. Onam artykmajy bilen berjaý edip, üstünlik bilen durmuşa geçiräýseň. Nämé, jan bar ýerinde-de ölüm diýen näletsiňen zat bar. Özüňem senäň segsene ýetip barýar – diýip, Oramat ýylgyrdy.

– Päheý-de welinim, kakaň başy dik bolsa, asla jaý-paýyň gamyny iýme, oglum – diýip, gjämi gündiz edip, başladym gurluşyga. Hä diýmän sekiz otagly şärnyldap duran ymarat gurdum. Oglumy, gelnimi, agtyklarymy götürüp eltdim. Ähli emläkden ýetdik hakyny berdim. Şonda oglum:

– Kaka, indi bir ak pata-da ber – diýdi.

Men gülüp:

– Aý, oglum Oramat, men saňa ak patany soň bir sähetli gün bererin – diýdim.

Indi şondan bări oglumyň öý-öwzary, rysgy bizden aýry. Özem üç-dört yüz metr beýle ýanymyzda ýasaýar.

Arada bir hezillik waka boldy. Oramat öýe çay içmäge geläýdi.

Soňra gitjek wagty daşary çykyp, maşynyna seretdi-de içerik girip, ejesine kaýinmäge durdy.

– Baý, eje, sen-ä tüýs nadan-ow.

– Näme bolsy, balam?!

– Heý, maşynyň kapotynyň üstüne-de haly sererlermi? Tozan siňse, «Wolgadan» aýyrmak kyn ahyry. Şony bileňokmy.

– Weý, balam, käýinme, men ol hakyny hut şu günjük kesdim ahyry. Täp-täzejedir ol.

– Täp-täzeje bolanda näme, maşyna gyl-gypyry ýelmeşse gowumy. Aýyr derrew – diýip, Oramat gaharlandy.

– Köşegim, gaharlanma, ol haly menden saňa ýadygärlik ahyry. «Wolgaňy» gutlamak üçin dokadym. Aldajyk, düşeniň – diýip, Oramadyň ejesi jan ýandyryp aýtdy.

– Şeýle diýsene. Näme «Daşa dalaw ýokmaz» diýipdirler. Demre näme bolar öýdýäň. Zyýany ýok. Halyny bagažnige basaýaryn – diýip, Oramat ugrajak boldy.

– Dur, oglum, menem ejeňden kem galmaýyn. Hol maňramazy güyläge-de bas bagažnige. Çagalaryňa huruş bolar – diýip, menem joşdum. Şodur-şodur, biz Oramady görmedik. Kireýiň ugrünnda tozup, ýollarda ymyzganyp, şol wokzaldan aeroporta, aeroportdan bilet satylýan kassa, bazardan bazara eňip ýör diýip, ilden eşidýän. Öye-de gelenok diýip, gelnimizem zeýrenýärmiş.

Indi büçe bolanyna görä, hol gün bolup geçen ýene bir hezillik tomaşany gürrüň bereýin.

Ýekşenbe günüdü. Bazaryň mähellesi ýağşy sowşupdy. Telmanyň bazar jaýyndan öýe gaýtjak bolup, awtobus duralgasyna bardym. Bir görsem, Oramat gelýär, maşynly. Yüzünü kese-kese sowýar. Haýal etmän, derrew gara äýneginem dakyndy. Olam kürräň toýnagy ýalyjak mürşük, gara jürjeneje ýüzüniň ähli ýerini diýen ýaly tutdy duruberdi. Sekiz saýaly ala papagynam gulagyndan geçiräge-de çümre geýdi. Tanabilseň tana-da göreýin. Edil hameleonyň bar-da. Otüki, dogry-da walla, oglumyň kemçiligini il aýdandan özüm aýdaýyn-da. Hawa, onsoň, men Oramady barybir tanaýan-a. Sebäbi ýaşlykdan bakan malym.

Gören däldir öydüp, maşynynyň öňrägine-de geçdim. Tas basdyrypdy, zaluwat. Elhenç sesimi edip gygyrdym. Nalaç saklamaly boldy.

– Oramat, oglum, nirä? – diýip, aljyraňy ýagdaýda soradym. Ýogsam, onuň obamyza barýandygyny içindäki ýolagçylardanam bilyän weli, öz maşynyň bolmansoň göni münübermek birhili-dä.

– Kaka, Hatap galasyna barýan – diýip, Oramat teýeneli jogap berdi. Ähli ganym ýüzüme ýygandy.

– Oglum, Hatap galasy diýyäniň nirede? – diýip, syr bildirmejek boldum.

– Hatap galasy lamekanyň guk ýanyndadır – diýip, ol maşynyny sürüp gidiberjek boldy. gürrüniň äheňinden eýýäm bir zat düşnükli. Oramadyň maşynyma mündürjek däl diýididi. Men yza çekildim. «Goja, oýunçy utulanyny bilse ýagşy, geçenden geç» diýip pikir etdim. Ol birden ugrap gidibermedi-de maňa ýüzlendi.

– Yaşuly, siz nirä? – diýdi.

– Aý, ötüki, jähenneme baryp gaýdyberjekdim – diýip, Oramadyň zaňyna görä, zaň kakdym.

– Ýoly asfaltlananmydyr?! – diýip, oglum it ýylgyrysyny edip, gyzyl dişlerini görkezmek üçin ýörite ýyrşardы.

– Jäňennemiň ýolunda asfalt näme işlesin, zat nämişlesin. Çarkannakdyr, büdür-südürdir. Agyn çukanak-çukanakdyr, oglum. Her bir-her bir harasaňlar bardyr. Dişleri ýokaryk ediliп goýlan, düňderilgi boronalar hem goýlandyr – diýip, aýdyp içimi sowatdym.

– Goja, «Wolganyň» zaýalanan zatlaryny töleseň, sizi ol ýere alyp gideýin – diýip, Oramat maşynyň gapysy açdy.

– Kösekli düýeden geçsek özi şap bolar durar, sür jähenneme – diýip, degişmä salan kişi bolup hasratymy gizläп mündüm «Wolga». Yolda Oramat ümsümligi bozdy.

– Kaka, niýetiňi aýdyp otur, jähennemden yzyňa gaýtjagammy? – diýip, ol äýnegini aýryp, maňa tarap seretdi.

– Wah, howa-la. Beg ýaly günüm bar. Pensiýam köpeldi. Gyzlar, giýewler ogul ornunda dik durlar, döwletem aladamý edýär. Jähennemden sekiz put şaly tohum alyp gaýtjak, onam Gubadagyň depesinde ekjek – diýdim.

– Onda «Wolganyň» kireýini köpräk bermeli bolarsyň. Kösekli düýe az bolar.

– Az bolsa göleli sygyr nädýä.

Gepiň küle ýeri, öýümiň öňüne gelenimde men ogluma:

- Oramat, jany, elliřiňi bir göter, tüýs ataň bolup, saňa ak pata bereýin – diýdim. Olam göwünli-göwünsiz:
- Aýdyber, kaka – diýdi. Pata diýlen köne düşunjä ynanmasamam elliřimi galdyryp, bir zatlar-a sanaşdyrdym özi-hä.
- Mydama düşegiň asfalt, ýassygyň wokzal, ýorganyň aeroport, höregiň gury-gurak, sanajagyň pul, ýoldaşyň ýolda ýolugan, gaçganyň GAI bolsun! – diýip, elliřimi ýüzüme ýetirdim. Oramadam ýüküni aldyran tomzak ýaly bolup elliřini galdyryp, aňk-taňk bolup doňup galdy. Maşynan düşüp öye gidiberdim. Emma namartaý, zaluwat meni sypdyrmadı.
- Kaka, kaka, bări dur – diýip, Oramat «Wolgadan» atylyp çykdy.
- Hä, oglum, pata gyltyzrak boldumy?! – diýip, oňa tarap öwrüldim.
- Kaka, sen ullakan adama meňzeş däl-le. Ýaňky pataňdan meniň garnym doýmaz. Ine, şundaky ak ýelekli gök patalardan, gyzyl patalardan eçilsene – diýip, Oramat başam barmagy bilen süýem barmagyny bir-birine taýly gezek süýkedi.
- Janyň sag bolsun, inerim! – diýip, haly horjunyň gözündäki paçkadan bir gyzyl onlugu şatyrdadyp sogurdym-da hannasa uzatdym.
- Ine, kaka, bu gyzyl pataň maňa besdir! – diýdi-de, pully elini ýokary galdyryp, birki sapar bulaýlady we maşyna tarap horja ýeňsäni titredip ugrady. Menem yzyndan ylgadym:
- Ynsap ýagşy, hany gaýtargysy?! – diýip, Oramadyň eline ýapyşdym.
- Gaýtargysynyň deregine bazaryň çetinde awtobusa garaşyp duran ejemi getirjek – diýdi-de, Oramat «Wolgany» sürüp gidiberdi.
- Päheý-de welinim, at münen atasyny tanamaz, maşyn münen enesini diýenleri dogry eken-ow! – diýip hüňürdäp galdym. Satırıki hekaýalar